

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEF, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, aankondigen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

De personen die van heden een abonnement aan den Postryder nemen voor het jaar 1866, zullen dit blad gratis ontvangen tot den eersten januarij aenstaende.

TONGEREN, DEN 23 NOVEMBER.

Kamer der Volkvertegenwoordigers.

Een hevige politieke twist heeft in de zitting van gisteren plaats gehad. M. Jacobs, een der representanten van Aantwerpen, heeft uitleggingen gevraagd over de benoeming van M. Bara als minister van justitie. Heeft het ministerie zich bekeerd tot de denkwijze van M. Bara, vroeg hy, of is het M. Bara die de opinie der andere ministers aenneemt?

M. Rogier, die na oude gewoonte, gaerne den rol van hoofd van het ministerie speelt, heeft ook in deze omstandigheid het woord in den naam van zyne collegas genomen. Hy heeft langdradig gesproken tegen de katholyken, tegen de bisschoppen, tegen het boek van M. Dechamps, tegen al degenen die den liberalen winkel hinderen, maar met veel behendigheid heeft hy alle uitleggingen ontweken die betrek hadden tot de benoeming van M. Bara. M. Jacobs had verscheidene vragen gedaan welke M. Rogier zonder antwoord gelaten heeft. Waerom heeft men M. Bara tot minister benoemd? Wat komt hy doen als minister? Waerom heeft men juist tot het ambt van minister die de kerkelyke zaken in zyn bestuer heeft eenen man geroepen die in de Kamer als den hevigsten belediger bekend staet van al wat aen kerk of godsdienst raekt? Dat is juist wat M. Jacobs wilde weten, en wat M. Rogier zonder antwoord voorby gegaen is.

M. Bara heeft op zyne beurt geantwoord: Ik ben, zegt hy, noch godsluocheaer, noch solitaire, noch Van Maanen H. Hy heeft in dien ring blyven draeijen zonder dat het geschreeuw der linkerzijde tegen de katholyken veel goeds aen zyne redevoering bygezet heeft.

MM. de Theux en Nothomb hebben op hunne beurt het woord genomen, om wyzen raad te geven, de geesten tot de gematigheid te roepen en de geestelykheid te verdedigen tegen de aentyingen waer van zy het voorwerp geweest was in de redevoeringen der beide ministers.

M. Nothomb heeft in schoone woorden den welverdienden lof uitgesproken van M. Dechamps.

Hof van assisen.

Verleden dingsdag avond heeft het hof van assisen uitspraak gedaan in de zaak van Gerardus Simons van Rosmeer, landhouwer, oud 24 jaren, betigt van in de nacht van 1^{en} tot 2^{en} october eenen doodslag begaen te hebben op den persoon van Lambertus Mercken. Door den jury onschuldig verklaerd is de betigte dadelijk in vryheid gesteld.

Gerardus Simons is met een waer talent verdedigd geworden door M. den advokaet Daris van Tongeren die met veel behendigheid alle beweegredenen heeft doen gelden die ten voordeele van den betigten konden bygebragt worden.

Aen eenen brief uit Mexiko, gericht aen den *Courrier des Etats Unis*, en gedagteekend 19 october, ontleenen wy de volgende byzonderheden, over een gevecht, onderstaen door het belgisch legioen, tegen Porfirio Diaz:

« Porfirio Diaz, die zoals ik gemeld heb, ontsnapt is, heeft aen het hoofd eenen vry talryke bende eenen aenval gedaan tegen Morelia, gebruik makende van de gelegenheid dat kolonel Van der Smissen afwezig en het belgische garnizoen zonder ruitery was. De afwezigheid van den korps-overste deed de Jaaristen hopen dat de belgische soldaten geen grooten weerstand zouden bieden, en het gebrek aen ruitery verzekerde hun in alle geval eenen aflocht zonder vrees van achtervolgd te worden. Hanne berekening is maer op dit laatste punt juist geweest.

« Den 12. rond 3 ure namiddag, had de aenval plaats. Dank aen de onbekwaamheid der overheden, die geene inlichtingen hadden weten te bekomen, vermoedde men zelfs de nabijheid des vyands niet, toen hy onverwacht voor de poorten der stad verscheen. Zyn effectief wordt begroot

op 12 a 15 honderd man meest allen te peerd.

« De *garitas* waren maer bewaekt door zwakke voorposten, bestaende uit eenige soldaten. Maer dezen, in plaats van achteruit te trekken, begrepen dat zy zooling mogelyk moesten volhouden, om te beloften dat het garnizoen verrast werd. Zy gelukten er dan ook in het voortrukken der aenvallers te beletten, die zeker g-hoopt hadden te kunnen dringen tot in het hart der plaats. Toen zy daar kwamen, na gelaten te hebben met de voorposten, was de waerschuwing gegeven en de weerstand ingericht op alle punten. Zy werden met verlies teruggeslagen doch poogden gedurende twee uren een zwakke zyde te vinden om hunne tegenstrevers te overrompelen; maer eindelijk moesten zy den slag opgeven.

« Men geloofte eerst aen een valschen aflocht om later terug te komen. Maer er was niets van. Vier kompanijen, die daegs nadien uitgingen om de omstreken te doorzoeken, vernamen dat de gehele bende was vertrokken, van toen zy gezien had dat hare gansche zaak verloren was.

« Deze zaak heeft de Belgen 4 dooden, 5 gekwetsten en 14 gevangenen gekost, byna al de verliezen zyn geleden in de voorposten.

« De vyand moet 30 man buiten gevecht hebben. »

Een kind van honger gestorven.

Te Liverpool heeft er een onderzoek plaats gehad over de oorzaken van den dood van een kind van 19 maanden oud, wiens vader een werkmans is. Het geneeskundige onderzoek heeft bewezen dat het van honger gestorven was, en men heeft vernomen, dat de gansche familie, samengesteld uit zeven personen, verschrikkelijk door gebrek aen voedsel geleden heeft.

Een politieaan heeft de ouders van brassery beschuldigd; doch die beschuldiging is gelogenstraft door de verklaringen der kinderen en huren, en er is bewezen dat twee dagen der verhele week, toen de vader werk had, hy geen ander voedsel nam dan dry aerdappelen; dat hy zyn kleed verpand had en alles wat in huis was en dat hy en zyne vrouw zich dikwyls van eten beroofd hadden, opdat er de kinderen zou hebben.

Toen men hem vroeg waarom hy niet naer het bevelaers-gesticht wilde gaan, zegde hy dat zyne fierheid hem dit niet toeliet, en een der kinderen, een kleine knaep, zegde dat niemand hunner er wilde beengaan. De magistraet heeft 5 shillings aen de ouders en brood aen de kinderen doen geven.

Het gerecht van Tongeren heeft zich verleden dingsdag naer Geheren, gelucht onder Genek, begeven, om te bestatigen over eenen doodslag, aldaer gepleegd.

« Verleden zondag heeft men te Wouck den brigadier der duanen, Jacobs, aen zyn bed, door middel van zynen zakdoek, opgehaegen gevonden.

« De gezondheids-toestand onzer provincie, wat het hoornvee betreft, is steeds tamelyk voldoende. Het hangt van de landbouwers zelven af de runderpest van hunne stallen verwyderd te houden. De verschrikkelijke plaeg kan zich enkel uibreiden door de aenraking van zieke dieren of van voorwerpen aen zieke dieren gehoud hebbende. Elkeen kan derhalve, door het nemen der vereischte voorzorgen, zyne dieren tegen de plaeg behoeden. In Belgij is de runderpest gedempt geweest zoodra zy zich openbaerde, en het zou ook zoo geweest zyn in Engeland en in Holland, inchen de regeringen dezer koninkryken, gelyk de onze, eene voldoende wettelyke macht hadden gehad, om het voortloopen der verschrikkelijken plaeg tegen te gaen. Dit bewyst dat zelfs ook de in 't algemeen zoo heillooze vryheid palen moet kenneu, wanneer het de belangen van 't gemeenebest geldt.

(Handelsblad)

« Een horlogiemaker te Verviers heeft by de belgische regering machtiging aengevraagd tot het verloten eener door hem uitgevonden mechanieke pendule, voorstellende het paleis van Napoleon I op het eiland Elba. De opbrengst d-zer lotery zou bestemd zyn om den uitvinder voor zynen verbazenden arbeid schadeloos te stellen. Hy rekent op de uitgifte van 5000 loten door geheel het ryk, tegen 2 francs het stuk. Deze pendule is zeer merkweerdig; de conceptie en uitvoering van dit werk hebben den uitvinder voorzeker veel tyd en moeite gekost. De machine vertoont in haer geheel het eiland Elba, de zee en het vasteland. Op zee ziet men acht schepen zeilen. Links van het eiland ziet men de haven van Cannes, en rechts Parys. De uren worden geslagen door den franschen adelaer, welks bek een degen grypt en daermede het vereischte getal slagen op een kanon doet. De

meemok werkt alle uren, en brengt drie verschillende voorstellingen te weeg. Op het eerste uer verlaet de voormalige Keizer zyn paleis, met zeven personen van zyn gevolg. By zyne nadering openen zich de beide vleugelbeuren; de schuldwachters presenteren het geweer, en wandelen vervolgens onder het balkon van het paleis, de eene rechts de ander links, terwyl de Keizer een toerje door het eiland doet. By zynen terugkeer wordt weder het geweer gepresenteerd, en zoodra hy met zyn gevolg binnen het paleis is, betrekken de schuldwachters zelf hunne hunsjes. De beheerscher van Elba beklant vervolgens den toren van het paleis, om de zee te beschouwen; bevindende dat zy vry is, jaelt hy af om zich met zyne getrouwen in te schepen. Op het tweede uer heeft Napoleon met drie oorlogschepen het eiland verlaten; hy steekt de zee over, en stapte te Cannes aen wal. Op het derde uer rydt de ex-Keizer na Cannes, gevolgd door zyne troepen, een stuk artillerie en een ingespannen bagaadjewagen. Zoo trakt hy door Frankryk, en doet eindelijk zynen zegetocht te Parys.

« Men wil weten, dat er wyzigingen betrekkellyk de inrigting van het leger op handen zyn. De staf zou versmolten met het voetloek en de ruitery. De staf-officieren zouden met verhooging van eenen graad en onderdomsraang in andere wapenen overgaen.

« Een dagblad van Bergen verhaelt de volgende byzonderheden over eene hatelyle misdadeld door een soldaet in deze stad gepleegd:

« Erpsteren morgen, om 11 ure, heeft een hatelyle aanslag plaats gehad buiten de Parkpoort.

« De schuldwachter welke ten einde der schijfschieting op post stond, had denzelfden verlaten om zich te begeven by Karel Lefebre, welke een klein huisje in de nabijheid bewoont.

« Hy vroeg koffy of bier, hetwelk hem werd geweigerd. Doch hy echter bleef aendringen, zood vrouw Lefebre haer melkje, een kind van zes jaren, om jenever by den heer Plum.

« Toen de kleine terugkeerde, was de soldaet reeds op zynen post teruggekeerd. Hy hield de kleine tegen, dronk den jenever uit, en vervolgens hevede hy zich op het kind over aen den walglyksten aenslag.

« De korporaal die den soldaet kwam aflossen, betrapte hem op heeter daed en bragt hem onmiddelyk over naer de hoofd-wacht, welke hem naer de kasernie geleide.

« Aenstonds werd er een onderzoek geopend. De pligtige soldaet is een remplaçant. Het kleine ongelukkige meisje verkeert in wanhopenden toestand. »

« Men schryft uit Rochefort, 16 november:

« Een schrikkelike brand heeft gisteren woensdag het dorp Eprave, op een uer van hier gelegen, geteisterd. De inwonners vierden vrolyk den laetsten dag hunner kermis, wanneer men eensklaps bemerkte, dat er een brand was uitgeborsten in de schuur eener herberg; het was omtrent 7 ure s' avonds. Het alarm werd aenstonds gegeven.

« De brand deed zulk een rassen voortgang, dat het onmogelyk was hem tegen te houden. Vyftien landbouwerswoonungen met de onaf ankellyk-beden zyn de proon der vlammen geworden. Men heeft het grootste deel van het vee kunnen redden. Byna al de huizen waren verzerkd, doch de oogst en de meubelen niet.

« Men kent de oorzaak dier schrikkelike ramp niet.

« De mollder van Lessive is hy het instorten van eenen muur den arm gebroken.

« Een ander, nog smartelyker ongeluk, heeft plaats gehad.

« De heer Houba, vecartsalhier, kwam in rytuig terug van eene ronde, die hy in de omstreken van Wallon gedaan had. De klaerte van dien hevigen brand bemerkende, stapte hy uit zyn rytuig, om zich te voet naer Eprave te begeven, ten einde er spoediger aen te komen sloop hy een klein voetpad in, dat naer eenen algrond geleide, waerin hy te midden der duisternis viel; hy stortte van eene hoogte van 20 tot 25 meters op eene scherpe rots, en werd van rots tot rots in de rivier de L'homme geworpen, op eene diepte van 60 meters.

« De heer Houba had indien schrikkeliken val kunnen verbyzeld geweest zyn; zy had nog de kracht om zich tot buiten de rivier te slepen en zich in eenen meersch tegen eene rots te gaen leggen, waer hy den nacht doorbracht.

« Des anderendaegs, om 7 ure s' morgens, hoorde hy werkheden voorby gaen en riep om hulp. Men kwam toegeloopten. De heer Houba kon naer Rochefort overgebracht worden. Hy heeft een been en eene schouder gebroken; zyn hoofd is geknensd en hy heeft hevige pijn in de lendes. Wy vernemen dat zyn toestand betrekkellyk voldoende is.

« Men schryft uit Bergen, 21 november: Een stoutmoedige dief is, enige dagen gele-

den, te Frameries aengehouden. Hy was in den winkel van M. Remi gekomen, kocht van de dame, die alleen te huijs was en hem voor eenen klant aanzag, eene party bitterpauze, te Aulnois af te leveren, en 20 kilos chokolaed, die hy medenam, behovende dezelve te komen betalen. Den volgenden dag kwam hy inderdaed den doek terug brengen, waerin de chokolaed gewikkeld was geweest, doch in plaats van te betalen, vroeg hy 5 fr. ter leen.

« M. Remi verklaerde hem niet te kennen en dat hy by eene vrouw van Aulnois, die in de buurt woont, inlichtingen gung nemen. Daarop zegde de onbekende dat hy mede wilde gaen; doch nauweliks waren ze aen de kerk gekomen, of hy stelde het op een loopen, roepende even als zyn vervolger: *houdt den dief!*

« Hy werd op de baan van Givry aengehouden. Dewyl hy nog 4 fr. 50 c. in den zak had, denkt men dat hy aen M. Remi enkel geld heeft gevraagd, om te zien waer deze het zou hebben gehaald, ten einde later een goeden slag te kunnen slaen.

« De *Gazette de Fontes* meldt dat er eene ziekte onder de katten heerscht in de streek van Frankryk. Gedurende een of twee dagen willen zy niet eten; dan loopt haer het water uit de keel en uit den neus; hare oogen worden glazig, de kracht begett haer. Zy verbergen zich in hoeken en kanten af gaen by het ruer luggen, en tegen den achtsten of negenden dag sterven zy.

« Den 18 dezer heeft er te Keulen eene gazontplodding plaats gehad in een kanael waer men met licht werkte te digt by de plaats waer eene garbuis uitkwam. Er is niemand gekwetst; maer de grond heeft gebeeft; honderden glastruten zyn er verbruyzd en een huis is grootelyk beschadigd geworden in de nabuurt.

« Het steekken en het kanton Vica, in Andalousien, zyn thans geweldig geplaegd met eene soort van spinnekoppen. Planten en dieren vallen gelykelyk onder den beet van dat geducht insect, hetwelk, nauweliks ontdekt, zich met eene ongelooflyke snelle verspreid heeft. Het raadt ook de menschen aen. Deszelfs venyng heet brengt eerst gezwellen voort die ter dege zeer doen, en als het wat dikwyls byten kan, dan veroorzaekt het eene ziekte die, by wylen, doodelyk geweest is. Men hoopt dat de vorst Audalousien verlossen zal van dien gresel en dat dezelve niet naer de koudere landstreken zal overslaguen.

Italië.

« Men meldt uit Roomen: Eenige bewoonders van de dorpen op de grenzen van het koninkryk Napels gelegen onder anderen van Veroli, hebben aen het pauselyk gouvernement doen weten dat het hun een torrekend garnizoen te zenden heeft, om hen tegen de roovers te beschermen, by gebreke van dien zouden zy zich tot de italiaensche troepen weiden, die dan het werk zouden overnemen van de fransche troepen, welke nu de provincieën Frosinone en Velletri verlaten. Een korrespondent, die meermalen de plannen der revolutionnieren juist aangaf, wysl er op, hoe men reeds vyert om die plannen uit te voeren. Hy zegt dat nu de dokter en de apotheker van zekere dorpen zich van eenige vagebonden zullen omringen, na zich met de Italianen, als roovers vermomd, verstaen te hebben, en dat dan de komedie op nieuw zal aenvangen. Men zal een vrouw of kind ontvoeren, en dan is men met alles klaar. Een geschreeuw zal worden aengeheven dat het pauselyke gouvernement niet by machte is zyne onderdanen te beschermen. Zoo als men weet was Victor-Emmanuel met hy machte de twee Engelsen uit de handen der roovers te halen met een geheel leger, en waren de poogingen daertoe gedaan geheel vruchteloos, doch daer-aen mag niet herinnerd worden. Het geldt hier den Paus te verraden, en daertoe zyn alle middelen goed, vooral een voorafberaemde ontvoering van een vrouw of kind. Men markt hierby de opmerking, dat de liberale bladen nu reeds het getal roovers in beide genoemde provincieën op 15,000 schatten, terwyl er zich niet meer dan hoogstens 150 ophonden.

« In eene korrespondentie wordt verzekerd dat Engeland den H. Vader op nieuw Malta als toevluchtsoord zou hebben aengeboden, wanneer by door den drang der gebeurtenissen genoodzaekt mocht zyn Roomen te verlaten. Hy zou daer het paleis van den gouverneur bewooneu, een lyfwacht hebben en al de eer genieten, welke zyn rang en weerdigheid toekomen. Engeland zelfs niet ougenen zyn voor de geldelyke behoefte des H. Vaders zorg te draegen. Dit aenbod zou dezer dagen door een hooggeplaatst persoon zyn gedaan.